



Tento projekt je spolufinancovaný z Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Supported by a grant from Iceland, Liechtenstein and Norway through the EEA Financial Mechanism and the Norway Financial Mechanism.



Dňa 11.2.2010 sa za účasti pozvaných hostí konalo oficiálne otvorenie projektu SK0116 – ZVÝŠENIE BEZPEČNOSTI PRENATÁLNEJ GENETICKEJ DIAGNOSTIKY A ZVÝŠENIE ZÁCHYTNOSTI VÝVOJOVÝCH CHÝB. Tento projekt je spolufinancovaný z finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu SR. Jeho cieľom je zvýšiť bezpečnosť prenatálnej diagnostiky a zvýšiť záchytnosť vrodených vývojových chýb plodu a tým zlepšiť kvalitu zdravotnej starostlivosti o tehotnú ženu a jej plod. Pod vedením MUDr. Františka Cisarika, CSc., MUDr. Juraja Vavrika a MUDr. Pavla Babjaka a ich spolupracovníkov a za aktívnej podpory vedenia Fakultnej nemocnice s poliklinikou Žilina a Nadácie Zrak sa vytvorila pracovná skupina, ktorá začala realizovať projekt. Projekt má overiť stratégiu intergovaného skríningu a jeho zavedenie do rutínnej praxe, čo výrazne skvalitní úroveň poskytovania zdravotnej starostlivosti o tehotné pacientky.

Starostlivosť o tehotnú ženu a zdravý vývoj plodu nadobúdajú na význame aj preto, že problémy populačného vývoja sa začínajú prejavovať už aj na Slovensku. Zvýšená pozornosť sa venuje rozširovaniu a skvalitňovaniu možností včasných vyšetrení plodu, odhadu rizík vývojových chýb, ako aj indikovaným genetickým vyšetreniam. Ponuka a organizácia skrínigových (vyhľadávajúcich) vyšetrení, zameraných na presnejšie odhadnutie rizika vývojovej chyby plodu, sa stávajú veľmi dôležitým bodom v starostlivosti o tehotnú ženu.

V súčasnej dobe sa v Slovenskej republike každej tehotnej žene štandardne ponúka vyšetrenie tzv. druhotrimestrového skríningu. Najčastejšie ide o odber krvi matky na vyšetrenie dvoch parametrov (AFP – sérového alfafetoproteínu a tHCG – choriového gonadotropínu) v období 15.-16.týždňa gravidity a ultrazvukové vyšetrenie zamerané na zistenie prípadných vývojových chýb plodu v 20.týždni gravidity. Tento postup skríningu umožňuje vyhľadať určitý počet rizikových tehotných žien, spravidla je to 5% zo všetkých tehotných, ktorým sa môže ponúknuť vyšetrenie chromozómov plodu. Takýmto postupom môžeme v súčasnosti zistiť napríklad okolo 60% prípadov Downovho syndrómu ale aj viacero iných závažných chromozómových a vývojových chýb plodu.

Najnovšie skrínigové postupy – skrínigové stratégie, za použitia novších vyšetrení, umožňujú podstatne vyššiu (až nad 90%) záchytnosť Downovho syndrómu. Pritom sú bezpečnejšie preto, lebo vyberajú podstatne menej rizikových tehotenstiev, v ktorých sa robí invazívny odber vzorky na vyšetrenie chromozómov plodu. Takéto výsledky je možné dosiahnuť použitím ultrazvukových a biochemických markerov pre výpočet rizík v prenatálnom skríningu.

Tieto moderné a efektívne vyhľadávacie systémy však vyžadujú adekvátnu organizáciu práce, tímovú spoluprácu odborníkov, kvalitné ultrazvukové prístroje s vysokou rozlišovacou schopnosťou ako aj presné a správne vyšetrenie biochemických markerov.

V spolupráci s Nadáciou Zrak a Fakultnou Nemocnicou s Poliklinikou Žilina a v snahe získať možnosť zaviesť do našej praxe najnovšie skriningové stratégie na vyhľadávanie geneticky rizikových gravidít vzniklo Prenatálne centrum. Snahou centra je zorganizovať najefektívnejšiu a najbezpečnejšiu stratégiu tzv Integrovaného skriningu a to poskytovaním vyšetrení v I. a II. trimestri gravidity.

Po odbornej stránke garantujú kvalitu projektu špecialisti z oboru Lekárska genetika, Gynekológia a pôrodníctvo – ultrazvuková prenatálna diagnostika, Klinická biochémia.